

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Vyhľadávka Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 224/2022 Z. z. o strednej škole.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/368>

Materiál v pripomienkovom konaní do 31.07.2024

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR 149 ods. 10 č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrhom vyhlášky sa vykonávajú zmeny najmä v oblasti organizácie školského vyučovania, súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu, zoznamu predmetov maturitnej skúšky, v ktorých sa vykonáva externá časť a písomná forma internej časti maturitnej skúšky, skladby predmetov maturitnej skúšky v jednotlivých stredných školách (špecifikuje cudzí jazyk ako druhý vyučovací jazyk), úloh stavovských a profesijných organizácií pri tvorbe tém maturitnej skúšky v teoretickej a praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky v študijných odboroch s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku, organizácie a hodnotenia maturitnej skúšky, postavenia predsedu a podpredsedu maturitných komisií, štipendia, študijných a učebných odborov, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania, pokynov pre praktickú časť maturitnej skúšky vo výtvarných odboroch vzdelávania.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť dňa 01.09.2024

Postoj RÚZ k materiálu

Návrhom vyhlášky sa vykonávajú zmeny najmä v oblasti organizácie školského vyučovania, súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu, organizácie maturitných skúšok a podobne. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené odporúčacie pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Obyčajná pripomienka k § 1 ods. (4)

V § 1 ods. 4 navrhujeme na konci vety doplniť tieto slová: „jednej skupiny učebných odborov a študijných odborov rovnakej úrovne vzdelania“.

Odôvodnenie:

V praxi školy vytvárajú triedy, v ktorých sa spájajú žiaci z odborov vzdelávania z rôznych skupín odborov s tým, že tam nájdu vždy nejakú príbuznosť, i keď to nie sú odbory z jednej skupiny učebných odborov a študijných odborov v zmysle vyhlášky č. 287/2022 Z. z. o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy a vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania. Veta by znela takto: (4) V jednej triede strednej školy možno spájať žiakov rovnakého ročníka, ktorí študujú v príbuzných odboroch jednej skupiny učebných odborov a študijných odborov rovnakej úrovne vzdelávania.

2. Obyčajná pripomienka k § 2 ods. (1), (2), (3), (6), (8)

V § 2 v názve a v jednotlivých ods. (1), (2), (3), (6) a (8) navrhujeme pred slovom „vyučovania“ vypustiť slovo „školského“.

Odôvodnenie:

Slovné spojenie „školské vyučovanie“ nie je správne, aby sa v praxi nevzťahovalo nesprávne len na vyučovanie v škole, môže byť aj vyučovanie u zamestnávateľa.

3. Obyčajná pripomienka k § 2 ods. (6)

V § 2 v ods. (6) v bode a) navrhujeme vypustiť slovné spojenie: „ak ide o žiaka prvého ročníka, ktorý sa pripravuje v systéme duálneho vzdelávania, trvá najviac šesť vyučovacích hodín“; a v bode b) navrhujeme vypustiť slovné spojenie: „ktorý sa pripravuje v systéme duálneho vzdelávania“.

Odôvodnenie:

Vyučovanie odborného výcviku, odbornej praxe alebo umeleckej praxe žiaka v jednom vyučovacom dni je v trvaní počtu hodín rovnaký v školskom systéme vzdelávania aj v systéme duálneho vzdelávania, preto tieto slovné spojenia nemajú opodstatnenie.

4. Obyčajná pripomienka k § 13 ods. (13) bod a)

V § 13 v ods. (13) v bode a) navrhujeme nahradiť slovné spojenie: „predvedením komplexnej úlohy alebo umeleckého výkonu“ na správne slovné spojenie: „praktickou realizáciou a predvedením komplexnej úlohy“.

Odôvodnenie:

Text je potrebné dať do súladu s textom v § 15 ods. 12 tejto vyhlášky.

5. Obyčajná pripomienka k § 15 ods. (2)

V § 15 v ods. (2) navrhujeme upraviť takto: „Priebeh internej časti maturitnej skúšky je verejný okrem jej písomnej formy. Ak sa praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky koná na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania, priebeh skúšky môže byť na žiadosť zamestnávateľa neverejný.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme zjednotiť tak ako je to pri záverečných skúškach.

6. Obyčajná pripomienka k § 15 ods. (8)

V § 15 v ods. (8) navrhujeme upraviť poslednú vetu takto: „Príslušná stavovská organizácia alebo profesijná organizácia sa k nim vyjadrí do 20. apríla, predseda predmetovej maturitnej komisie ich schvaľuje do 30. apríla.“

Odôvodnenie:

Je potrebné predĺžiť čas na prerokovanie pre SaPO a skrátiť čas na schválenie pre predsedu predmetovej maturitnej komisie z dôvodu, že SaPO sa vyjadrujú k témam maturitných zadaní všetkých škôl, ktoré učia študijný odbor v ich vecnej pôsobnosti, pričom predseda predmetovej maturitnej komisie schvaľuje témy iba pre jeden odbor vzdelávania jednej školy a jednej predmetovej maturitnej komisie.

7. Obyčajná pripomienka k § 15 ods. (9)

V § 15 v novovytvorenom ods. (9) navrhujeme upraviť odsek v tomto znení: „Maturitná skúška v teoretickej časti odbornej zložky a praktickej časti odbornej zložky sa v študijných odboroch s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku zverejnených na webovom sídle ministerstva školstva vykonáva podľa jednotných zadaní vypracovaných a schválených stavovskou organizáciou alebo profesijnou organizáciou. Ministerstvo školstva zverejňuje zoznam týchto odborov vzdelávania najneskôr do 30. novembra daného školského roka.“

Odôvodnenie:

V prvej vete je potrebné nahradiť formuláciu „practickej zložky“ na správne slovné spojenie „practickej časti odbornej zložky“. Aplikačná prax si vyžaduje mať jednoznačne upravený termín na zverejnenie odborov vzdelávania s jednotným zadaním odbornej zložky maturitnej skúšky, aby si školy vedeli včas plánovať vypracovanie tém maturitných zadaní pre ostatné odbory vzdelávania bez jednotných zadaní. Preto navrhujeme doplniť do odstavca poslednú vetu s určením termínu zverejnenia zoznamu najneskôr do 30. novembra daného školského roka.

8. Obyčajná pripomienka k § 15 ods. (11)

V § 15 v ods. (11) navrhujeme doplniť vetu v tomto znení: „V praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa overujú zručnosti a schopnosti žiaka vo vyžrebovanej téme; ak sa určí len jedna téma, overujú sa zručnosti a schopnosti v tejto téme.“

Odôvodnenie:

Je potrebné zosúladiť znenie textu rovnako ako je to formulované pre záverečné skúšky v § 18 ods. (2).

9. Obyčajná pripomienka k § 15 ods. (12)

V § 15 v ods. (12) navrhujeme doplniť prvú vetu za čiarkou v tomto znení: „ ..., v systéme duálneho vzdelávania na návrh zamestnávateľa.“ A za poslednú vetu doplniť novú vetu v tomto znení: „V študijných odboroch s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku je možná iba forma „praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy“.

Odôvodnenie:

V aplikačnej praxi je potrebné zabezpečiť aj legislatívne právo zamestnávateľa určiť formu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky u žiakov v systéme duálneho vzdelávania. Žiak, ktorý absolvovaním praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky získava aj výučný list, má pred skúšobnou komisiou jednoznačne preukázať nadobudnuté odborné zručnosti zodpovedajúce kvalifikácii, ktorú potvrdzuje výučný list.

10. Obyčajná pripomienka – vloženie nového novelizačného bodu k § 15

V § 15 navrhujeme vložiť nový ods. (18) v tomto znení: „ Pred ústnou formou maturitnej skúšky sa žiaci päť vyučovacích dní nezúčastňujú na vyučovaní, je to čas určený na prípravu žiaka na maturitnú skúšku “.

Odôvodnenie:

V aplikačnej praxi je potrebné jednoznačne identifikovať čas prípravy žiaka na maturitnú skúšku. Aktuálne v praxi školy nepostupujú jednotne. Navrhujeme zjednotiť to pri záverečnej skúške, maturitnej skúške a absolventskej skúške.

11. Obyčajná pripomienka k § 19 ods. (2)

V § 19 v ods. (2) navrhujeme doplniť prvú vetu za čiarkou v tomto znení: „ ..., alebo hlavného inštruktora určeného riaditeľom školy po dohode so zamestnávateľom v systéme duálneho vzdelávania“. A druhú vetu doplniť za čiarkou v tomto znení: „... , ak sa praktická časť záverečnej skúšky uskutoční na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania.“

Odôvodnenie:

Doplnenie textu o hlavného inštruktora si vyžaduje aplikačná prax v prípadoch, ak škola nemá MOV nakoľko praktické vyučovanie zabezpečuje v celom rozsahu u zamestnávateľa v SDV.

12. Obyčajná pripomienka k § 19 ods. (3)

V § 19 v ods. (3) navrhujeme doplniť novú vetu v tomto znení: „Ministerstvo školstva zverejňuje zoznam týchto odborov vzdelávania najneskôr do 30. novembra daného školského roka.“

Odôvodnenie:

Aplikačná prax si vyžaduje mať jednoznačne upravený termín na zverejnenie odborov vzdelávania s jednotným zadáním záverečnej skúšky, aby si školy vedeli včas plánovať vypracovanie tém záverečnej skúšky pre ostatné odbory vzdelávania bez jednotných zadání. Preto navrhujeme doplniť do odstavca poslednú vetu s určením termínu zverejnenia zoznamu najneskôr do 30. novembra daného školského roka. Takto to navrhujeme aj pre PČOZ MS.

13. Obyčajná pripomienka – vloženie nového novelizačného bodu k § 19

V § 19 navrhujeme vložiť nový ods. (13) v tomto znení: „Pred ústnou formou záverečnej skúšky sa žiaci päť vyučovacích dní nezúčastňujú na vyučovaní, je to čas určený na prípravu žiaka na záverečnú skúšku.“

Odôvodnenie:

V aplikačnej praxi je potrebné jednoznačne identifikovať čas prípravy žiaka na záverečnú skúšku. Aktuálne v praxi školy nepostupujú jednotne. Navrhujeme zjednotiť to pri záverečnej skúške, maturitnej skúške a absolventskej skúške.

14. Obyčajná pripomienka k § 20 ods. (4)

V § 20 ods. (4) navrhujeme upraviť vetu v tomto znení: „Pred ústnou formou absolventskej skúšky sa žiaci päť vyučovacích dní nezúčastňujú na vyučovaní, je to čas určený na prípravu žiaka na absolventskú skúšku.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme zjednotiť tento text pri záverečnej skúške, maturitnej skúške a absolventskej skúške.

15. Obyčajná pripomienka – vloženie nového novelizačného bodu k § 24

V § 24 navrhujeme vložiť nový ods. (14) v tomto znení: „Ak skúšajúci zástupca zamestnávateľa, u ktorého sa žiak pripravuje v systéme duálneho vzdelávania nemôže zo závažných dôvodov vykonávať funkciu člena predmetovej maturitnej komisie pre teoretickú časť odbornej zložky a pre praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky a nie je vymenovaný nový skúšajúci zástupca zamestnávateľa, zastúpi ho skúšajúci zástupca stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie ak je delegovaný alebo ho zastúpi pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie príslušného vyučovacieho predmetu.“

Odôvodnenie:

V aplikačnej praxi je potrebné jednoznačne zadefinovať riešenie prípadu, ak sa zástupca zamestnávateľa zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť predmetovej maturitnej komisie v systéme duálneho vzdelávania.

16. Obyčajná pripomienka k § 25 ods. (5)

V § 25 ods. (5) navrhujeme upraviť vetu v tomto znení: „Ak predseda predmetovej maturitnej komisie nemôže zo závažných dôvodov vykonávať funkciu a nie je vymenovaný nový predseda, zastúpi ho riaditeľ alebo ním poverený pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na predsedu predmetovej maturitnej komisie.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme nahradiť slovné spojenie „poverená osoba“ za „poverený pedagogický zamestnanec“.

17. Obyčajná pripomienka – vloženie nového novelizačného bodu k § 26

V § 26 navrhujeme vložiť nový ods. (10) v tomto znení: „Ak skúšajúci zástupca zamestnávateľa, u ktorého sa žiak pripravuje v systéme duálneho vzdelávania nemôže zo závažných dôvodov vykonávať funkciu člena skúšobnej komisie pre teoretickú časť a pre praktickú časť záverečnej skúšky a nie je vymenovaný nový skúšajúci zástupca zamestnávateľa, zastúpi ho skúšajúci zástupca stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie ak je delegovaný alebo ho zastúpi pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie príslušného vyučovacieho predmetu.“

Odôvodnenie:

V aplikačnej praxi je potrebné jednoznačne zadefinovať riešenie prípadu, ak sa zástupca zamestnávateľa zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť záverečnej skúšky v systéme duálneho vzdelávania.

18. Obyčajná pripomienka – vloženie nového novelizačného bodu k § 27

V § 27 navrhujeme vložiť nový ods. (10) v tomto znení: „Ak skúšajúci zástupca zamestnávateľa, u ktorého sa žiak pripravuje v systéme duálneho vzdelávania nemôže zo závažných dôvodov vykonávať funkciu člena skúšobnej komisie pre absolventskú skúšku a nie je vymenovaný nový skúšajúci zástupca zamestnávateľa, zastúpi ho skúšajúci zástupca stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie ak je delegovaný alebo ho zastúpi pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie príslušného vyučovacieho predmetu.“

Odôvodnenie:

V aplikačnej praxi je potrebné jednoznačne zadefinovať riešenie prípadu, ak sa zástupca zamestnávateľa zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť absolventskej skúšky v systéme duálneho vzdelávania.

19. Obyčajná pripomienka k IV. ČASTI

V IV. ČASTI VŠEOBECNÉ POKYNY NY VYKONANIE ODBORNEJ ZLOŽKY MATURITNEJ SKÚŠKY v bode (3) navrhujeme upraviť vetu v tomto znení: „Maturitné témy pre teoretickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky

a praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky pripravené príslušnou predmetovou komisiou sa nezverejňujú okrem ich predloženia na vyjadrenie stavovskej organizácii a profesijnej organizácii k obsahu teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky a k obsahu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme zosúladiť s § 32 ods. (2) bod f) Stavovská organizácia a profesijná organizácia v oblasti OVP – vyjadruje sa k obsahu záverečnej skúšky, odbornej zložky maturitnej skúšky a absolventskej skúšky“.

20. Obyčajná pripomienka k IV. ČASTI

V IV. ČASTI VŠEOBECNÉ POKYNY NY VYKONANIE ODBORNEJ ZLOŽKY MATURITNEJ SKÚŠKY v bode (5) v časti B2 Obhajoba vlastného projektu navrhujeme doplniť vetu v tomto znení: „Škola určí pre danú tému projektu odborného konzultanta – učiteľ odborných predmetov, majster odbornej výchovy, hlavný inštruktor alebo odborník z praxe, ktorý zabezpečuje priebežný dohľad nad samostatným spracovaním projektu a aktívnu účasť žiaka na jeho riešení.“

Odôvodnenie:

V aplikačnej praxi sa stáva, že žiaka škola nesleduje pri riešení projektu a žiak po prvý krát prezentuje výsledky riešenia projektu až pri obhajobe projektu na maturitnej skúške.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/368>